

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 13C/50/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813211205
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813211205.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária Korytár s.r.o., Sládovnicka 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279 proti žalovanej: H. R., X.. XX.XX.XXXX, L. Y. X. V., R. X. H. XX/X o zaplatenie 495,65 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 341,2 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025 % denne zo sumy 341,2 eur od 11.06.2011 do zaplatenia a iné trovy konania v sume 19,47 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 199,10 eur a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku..

Čo do zvyšku žalobu z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 495,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025% denne zo sumy 395,73 eur od 19.9.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel úverovú zmluvu č. 4010005516, ktorou sa zaviazal poskytnúť žalovanej dohodnutý úver vo výške 314 eur za účelom kúpy veci alebo úhrady za službu s možnosťou navýšenia a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť dohodnuté úroky. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové zmluvné podmienky žalobcu. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti je určený v zmluve s tým, že v jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie, ak zo zmluvy nevyplýva inak. Žalovaná nedodrжала platobnú disciplínu vyplývajúcu zo zmluvy a poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátila, porušil dohodnuté Úverové podmienky. Dňa 26.5.2011 vyzval žalovanú k úhrade dlžnej sumy vo výške 411,99 eur spolu s upozornením na jej vymáhanie súdnou cestou v prípade neuhradenia do požadovaného termínu. Ku dňu podania žaloby predstavuje dlh žalovanej sumu 495,65 eur a z toho istiny sumu 166,68 eur, úrok 60,12 eur, zosplatnená istina 147,32 eur, pokuta (ušlý úrok) 14,68 eur, poistenie Bill protection 6,93 eur, úrok sankčný z omeškania 82,97 eur a dopočet k aktuálnemu dňu sumu 0,69 eur a opomienka II. sumu 12 eur a opomienka I. sumu 4 eur.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami a zistil nasledovný skutkový stav:

Právna zástupkyňa žalobcu vo svojom prednese poukázala na to, z podanej žaloby vyplýva, že medzi žalobcom a žalovanou došlo k uzavretiu úverovej zmluvy, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver

na nákup tovaru určeného v zmluve, konkrétne sa jednalo o televízor s tým, že žalovaná sa predmetný úver zaviazala splácať. Ako to vyplýva zo žaloby aj z predložených listín žalovaná až do podania žaloby neuhradila žiadnu splátku, resp. úver ani nezačala splácať, na základe čoho žalobca využil svoje právo a dňa 26.5.2011 úver zosplatnil s tým, že jednotlivé položky žalovanej istiny sú uvedené v žalobe. Čo sa týka jednotlivých položiek tak istina spolu so zosplatnenou istinou predstavujú nárok na istine a to vlastne celkovú výšku poskytnutého úveru, keďže v danom prípade nedošlo k žiadnej úhrade žalovanou, čo sa týka ďalších položiek, úrok predstavuje nárok na úrok z úveru do zosplatnenia a pokuta, alebo ušlý úrok je položka predstavujúca nárok na úrok za poskytnutie úveru. Taktiež sa žalovaná zaviazala v zmluve platiť poistenie, suma na tejto položke predstavuje 6,93 eur, keďže žalovaná úver vôbec nesplácala bola jej zaslaná prvá upomienka a následne aj druhá upomienka, za zaslanie ktorých si žalobca uplatňuje za prvú upomienku 4 eurá a za druhú upomienku 12 eur. Čo sa týka úroku z omeškania tak tento bol vyčíslený ku dňu podania žaloby pri úrokovej sadzbe 0,025 % denne, ktorá je vlastne zákonná s tým, že do zosplatnenia úrok z omeškania predstavoval položku 0,26 euro a ku dňu podania žaloby 82,97 euro tak, ako je to uvedené v žalobe. Celkovo nároková suma predstavuje sumu 495,65 eur s tým, že žalobca si uplatňuje príslušenstvo zo sumy 395,73 eur, ktorá predstavuje súčet položiek tvoriacich istinu, zosplatnenú istinu, úrok, ušlý úrok a poistenie dňom nasledujúcim po podaní žaloby.

Žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa 2.10.2010 úverovú zmluvu č. 4010005516, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 314 eur na nákup tovaru určeného v zmluve, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach po 33,39 eur a to v 12 mesačných splátkach, pričom dojednaná úroková sadzba predstavovala 38,50% ročne. V časti Poistenie výdavkov, bod 64 Balíček Plus klient jeho označením súhlasí s tým, aby bol poistníkom poistený pre prípad dlhodobej pracovnej neschopnosti a ďalej pre prípad invalidity alebo smrti následkom úrazu. Úhrada za poistenie Plus 0,99 eur (3,07% z pravidelnej mesačnej splátky úveru bez poistenia).

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“) a žalovaný podpisom potvrdil, že je s nimi oboznámený, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, že ich považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami. V zmysle ďalších dojednaní klient podpisom úverovej zmluvy súhlasí, aby bol spoločnosťou ako poistníkom prihlásený k poisteniu výdavkov a poisteniu zneužitia karty a podpisom taktiež klient vyhlasuje, že sa oboznámil s obsahom poistnej zmluvy č. 19100826/2009 uzatvorenej medzi spoločnosťou ako poistníkom a Českou pojišťovnou ZDRAVÍ a.s. ako poistiteľom vrátane znenia zvláštnych poistných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy.

Podľa hlavy 1 § Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“)

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť ako veriteľ zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 2 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa § 3, § 4 hlavy 2 Úverových podmienok úverová zmluva sa stáva platnou a účinnou podpisom posledného z účastníkov zmluvy. Po uzatvorení úverovej zmluvy zriadi spoločnosť klientovi úverový účet. Úverovým účtom sa rozumie účet, na ktorom spoločnosť eviduje svoje pohľadávky voči klientovi z poskytnutého úveru a tomu zodpovedajúce záväzky klienta.

V zmysle hlavy 3 Účel úveru Úverových podmienok úver spoločnosť poskytuje klientovi za účelom kúpy veci alebo úhrady ceny za službu. Konkrétny účel je špecifikovaný v úverovej zmluve. Klient je povinný použiť úver len na dohodnutý účel.

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej

zmluve. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v úverovej zmluve. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky, ktoré je klient podľa úverovej zmluvy a týchto Úverových podmienok povinný platiť a príp. úhrada za poistenie a poplatok za možnosť zmeny splátky (ak bola v úverovej zmluve dohodnutá), ak z údajov v úverovej zmluve nevyplýva inak.

Zmluvné strany sa dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku,

na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy (§ 7 hlavy 5 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 13 § 1, § 3 Úverových podmienok v prípade prístúpenia k poisteniu pre prípad pracovnej neschopnosti, invalidity alebo smrti následkom úrazu potvrdzuje klient podpisom úverovej zmluvy alebo výslovným vyhlásením či potvrdením, že sa oboznámil s podmienkami vstupu do poistenia. V prípade, že klient nespĺňa podmienky pre prijatie do poistenia, berie na vedomie, že nemôže byť poistený a pokiaľ k poisteniu pristúpil, poisťiteľ je oprávnený odmietnuť plniť z uzatvoreného poistenia alebo odstúpiť od poistenia.

V zmysle § 3 hlavy 17 Úverových podmienok spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4 eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej upomienky. Upomienku je spoločnosť oprávnená poslať taktiež prostredníctvom telefonického spojenia, GSM technológie, sms správ a internetu.

Podľa hlavy 17 § 9 Úverových podmienok úverová zmluva, úverové podmienky, metodická príručka a zabezpečovacie vzťahy ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaná neuhradila žiadnu splátku uhradila len dve splátky a dňa 28.6.2011 došlo k zosplatneniu úveru.

Listom zo dňa 26.5.2011 označeným ako splatenie celého úveru s výzvou k úhrade žalobca žalovanej oznámil, že z dôvodu, že riadne a včas nespĺňa úver, spoločnosť si uplatňuje svoje právo na splatenie celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka činí 411,99 eur a vyzval ju na splatenie do 15 dní odo dňa spísania tohto listu.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie účelového úveru žalovanej, ktorý sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnila, žalobca dňa 26.5.2011 zospatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka⁹⁾ alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie istiny a zosplatennej istiny spolu v sume 314 eur. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanej úver v sume 314 eur a žalovaná neuhradila žiadnu splátku, preto súd v tejto časti žalobe vyhovel.

Ďalšou žalobcom uplatnenou sumou je suma za upomienky, ktoré si žalobca uplatňuje v zmysle zmluvy a úverových podmienok s tým, že žalovanej účtoval poplatok za prvú upomienku v sume 4 eurá a za druhú v sume 12 eur, ktoré mal byť žalobca oprávnený účtovať v zmysle citovaného § 3 hlavy 17 úverových podmienok. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Navrhovateľ - žalobca je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má

ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Tu však ešte súd uvádza, že aj v prípade preukázania vykonania takého úkonu, súd by daný nárok podrobil posúdeniu z hľadiska ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko je zrejmé, že podmienky na takýto úkon zo strany žalobcu boli splnené, pretože žalovaná si neplnila riadne svoje povinnosti. Súd však považuje sumu za upomienku za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zaslaním upomienky, ktoré aj v prípade jej písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou bola upomienka zaslaná, resp. vykonaná niektorým z ďalších spôsobov tak ako boli uvedené v predmetnom paragrafe, pričom náklady spojené s takýmto spôsobom by boli ešte nižšie. Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienku, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšky pohľadávky, ktorú si uplatňuje a za súčasného zhodnotenia predmetného dojednania ako takého, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, v tejto časti žalobu zamietol.

Čo sa týka dojednania poistenia pod bodom 64 zmluvy Balíček Plus súd má za to, že poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poisťných zmluvách. Žalovaná ako klient označením uvedeného produktu mala súhlasiť s tým, aby bola poisťníkom poistená, pričom dojednané poisťné predstavovalo 3,07% z mesačnej splátky. Žalobca nijako súdu nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia, keďže v zmysle zmluvy v prípade nesplnenia podmienok pre prijatie do poistenia brala žalovaná na vedomie, že nemôže byť poistená a pokiaľ k poisteniu pristúpila, poisťiteľ bol oprávnený odmietnuť plniť z uzatvoreného poistenia alebo odstúpiť od poistenia. Žalobca taktiež nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Súd má taktiež pochybnosti o skutočnom oboznámení sa s uvedenými dokumentmi žalovanou v zmysle preambuly úverových podmienok, podľa ktorých podpisom úverovej zmluvy vyhlásila, že sa oboznámila s obsahom poisťnej zmluvy medzi žalobcom ako poisťníkom a Českou poisťovňou ZDRAVÍ a.s. ako poisťiteľom a so znením Zvláštnych podmienok pre skupinové poistenie pravidelných výdavkov zo spotrebiteľských, hotovostných a revolvingových úverov. Žalovanej ako priemernému spotrebiteľovi nemusí byť zrejmý ani význam tohto pojmu, taktiež súd poukazuje na to, že išlo zrejme o pomerne obsahovo rozsiahly dokument upravujúci vzťah medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, poisťovňou a žalobcom. Uvedenie údajov o prijatí súboru poistenia tak ako bolo uvedené v bode 64 predmetnej zmluvy bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaná sa pre poistenie nerozhodla po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poisťnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Takto žalovanej vznikla povinnosť platiť v rámci príslušnej dojednanej splátky aj časť predstavujúcu poistenie. Vzhľadom na vyššie uvedené potom súd nárok v časti uplatneného poistenia zamietol.

Ďalšou žalobcom nárokovanou sumou je nárok na zaplatenie úroku z úveru jednak do času zosplatenia a v prípade riadneho splácania, tzv. ušlý úrok. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 38,50% ročne.

Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (október 2010, spotrebiteľský úver do 1 roka) činila úrok 14 % p.a. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 24,50% vyšší ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Vzhľadom na vyššie súd považoval dohodu o výške úrokov nad 14% ročne za absolútne neplatnú.

Súd má za to, že nárok žalobcu v časti úrokov nie je v celom rozsahu dôvodný. Súd vyššie konštatoval, že opodstatnený nárok vznikol žalobcovi len pri úrokovej miere 14% ročne. Žalobca si na úroku z úveru uplatňoval celkovo sumu 74,80 eur (položky úrok a ušlý úrok), no žalobca mal nárok len na 36,36% uplatňovaného úroku ($14\% \times 100 / 38,50\% = 36,36\%$), teda 36,36% zo sumy 74,80 eur, čo predstavuje sumu 27,2 eur a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

Posledným žalobcom uplatňovaným nárokom bol nárok na zaplatenie úroku sankčného z omeškania a dopočtu a to z dôvodu omeškania žalovaného s úhradou splátok. Táto suma bola žalobcom kapitalizovaná, vyčíslená, no keďže súd má za to, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie sumy spolu 341,20 eur a to z istiny 314 eur a úroku z úveru vyčíslený súdom v sume 27,20 eur, zo súčtu ktorých položiek bol uplatňovaný úrok z omeškania aj žalobcom a zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 0,025% denne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, od 11.6.2011, teda dňom po uplynutí lehoty poskytnutej žalovanému vo výzve na splatenie (26.5.2011 + 15 dní) do zaplatenia a čo do zvyšku nárok v časti úrokov z omeškania zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie istiny 341,20 eur ale aj v časti úrokov z omeškania, ktorý bol žalobcom ku dňu podania žaloby kapitalizovaný. Súd vyčíslił sumu úroku z omeškania ku dňu podania žaloby no z priznanej sumy, ktorá suma predstavuje za obdobie od 11.6.2011 do 18.9.2013 pri úroku 0,025% denne, t.j. 9,125 % ročne sumu 70,92 eur, čo predstavuje taktiež úspech žalobcu, teda spolu mal žalobca úspech v sume o zaplatenie 412,12 eur, čo predstavuje 83% a po odpočítaní úspechu žalovaného mu vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 66%.

Odmena za jeden úkon právnej služby podľa § 10 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhlášky“) predstavuje sumu 33,20 eur.

Súd priznal právnomu zástupcovi žalobcu odmenu za tri úkony - prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd a účasť na pojednávaní dňa 14.1.2014 podľa § 13a ods. 1 písm. a), c), d) cit. vyhl. spolu v sume 99,60 eur. Trovy právneho zastúpenia teda pozostávajú z odmeny v sume 99,60 eur a z režijného paušálu za tri úkony v sume 23,66 eur - 7,81 eur za jeden úkon v roku 2013 a za úkon v roku 2014 8,04 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl.. Právny zástupca žalobca si uplatnil aj náhradu cestovného a to za cestu na pojednávanie na tunajší súd dňa 14.1.2014 osobným motorovým vozidlom - Trnava - Vranov nad Topľou a späť - 860 km x 0,183 eur (základná náhrada za jeden kilometer) + 7,6 l/100 km - priemerná spotreba x 860 km /100 x 1,450 eur - cena PHM = 157,38 + 94,77 = 252,15 eur. Náhrada za stratu času za cestu na pojednávanie dňa 14.1.2014 na trase Trnava - Vranov nad Topľou a späť - 20 polhodín - 20 x 13,01 - náhrada za jednu polhodinu - 260,20 eur.

Čo sa týka náhrady cestovného a náhrady za stratu času, tak súd priznal žalobcovi nárok na len na štvrtinu z uplatnených nárokov, nakoľko právny zástupca sa prostredníctvom advokátskeho koncipienta v uvedený deň na Okresnom súde Vranov nad Topľou zúčastnil aj pojednávanie vo veci sp. zn. 13C 52/2013, 13C 54/2013 a 13C 56/2013, pričom aj v tomto konaní si uplatnil nárok na cestovné a stratu času v plnej sume, preto súd predmetné položky, ktoré sú nezávislé od výšky sumy uplatňovanej v konaní rozdelil v pomere štvrtín do jednotlivých konaní.

Takto mal súd za to, že žalobcovi vznikol nárok na trovy právneho zastúpenia v sume pozostávajúcej z odmeny 99,60 eur, režijného paušálu 23,66 eur, náhrady cestovného v sume 63,04 eur (1/1 zo sumy 252,15 eur) a náhrady za stratu času v sume 65,05 eur (1 zo sumy 260,20 eur) a k tomu DPH vo výške 20% z priznaných položiek v zmysle § 18 ods. 3 cit. vyhl., teda 20% zo sumy 251,35 eur, t.j. 50,27 eur. Takto trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 301,62 eur.

Ako súd uviedol vyššie, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 66%, preto zaviazal žalovanú na zaplatenie trov právneho zastúpenia v sume 199,10 eur

(66% zo sumy 301,62 eur) a iných trov konania pozostávajúcich z poplatku z návrhu na začatie konania, pričom žalobca uhradil poplatok v sume 29,50 eur a preto mu vznikol nárok na náhradu trov v sume 19,47 eur (66% zo sumy 29,50 eur).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.